

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Toetsingskader Waterkwaliteit RWS

Laura Hesp
25 mei 2023

Wat is het toetsingskader?

- 14 maart 2022 gepubliceerd in de Staatscourant
- Activiteiten in watersystemen kunnen gevolgen hebben voor de chemische en ecologische kwaliteit van die systemen.
- Deze beleidsregel bepaalt hoe Rijkswaterstaat beoordeelt of deze gevolgen verenigbaar zijn met het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.
- De beleidsregel is van toepassing op het beslissen op vergunningaanvragen en op het vaststellen van maatwerkvoorschriften. De beleidsregel bepaalt dat hierbij het Toetsingskader waterkwaliteit wordt toegepast.
- Dit Toetsingskader is de opvolger van het eerder in het beheerplan voor de rijkswateren opgenomen toetsingskader waterkwaliteit.

Doel toetsingskader waterkwaliteit

Centrale vraag: *'Kunnen de KRW-doelstellingen waarop de activiteit mogelijk effecten heeft nog behaald worden als de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt?'*

Doel: geen belemmering kwaliteitsverbetering & voorkomen achteruitgang

Waterkwaliteit

Verbeteren

- KRW maatregelen

Behouden

- Toetsingskader waterkwaliteit

Ecologische waterkwaliteit per watertype/waterlichaam

- Doelen en maatregelen voor:
 - algen
 - water- en oeverplanten
 - macrofauna / kleine waterdieren
 - vissen
 - omstandigheden: temperatuur, doorzicht, nutriënten,...
(algemeen fysisch chemische parameters)

- Naast Toetsingskader waterkwaliteit
 - Immissie toets voor stoffen
 - Temperatuur/warmtelozingen
 - Overige specifieke beleidsregels (bv. waterkrachtcentrales)

Toetsingskader waterkwaliteit

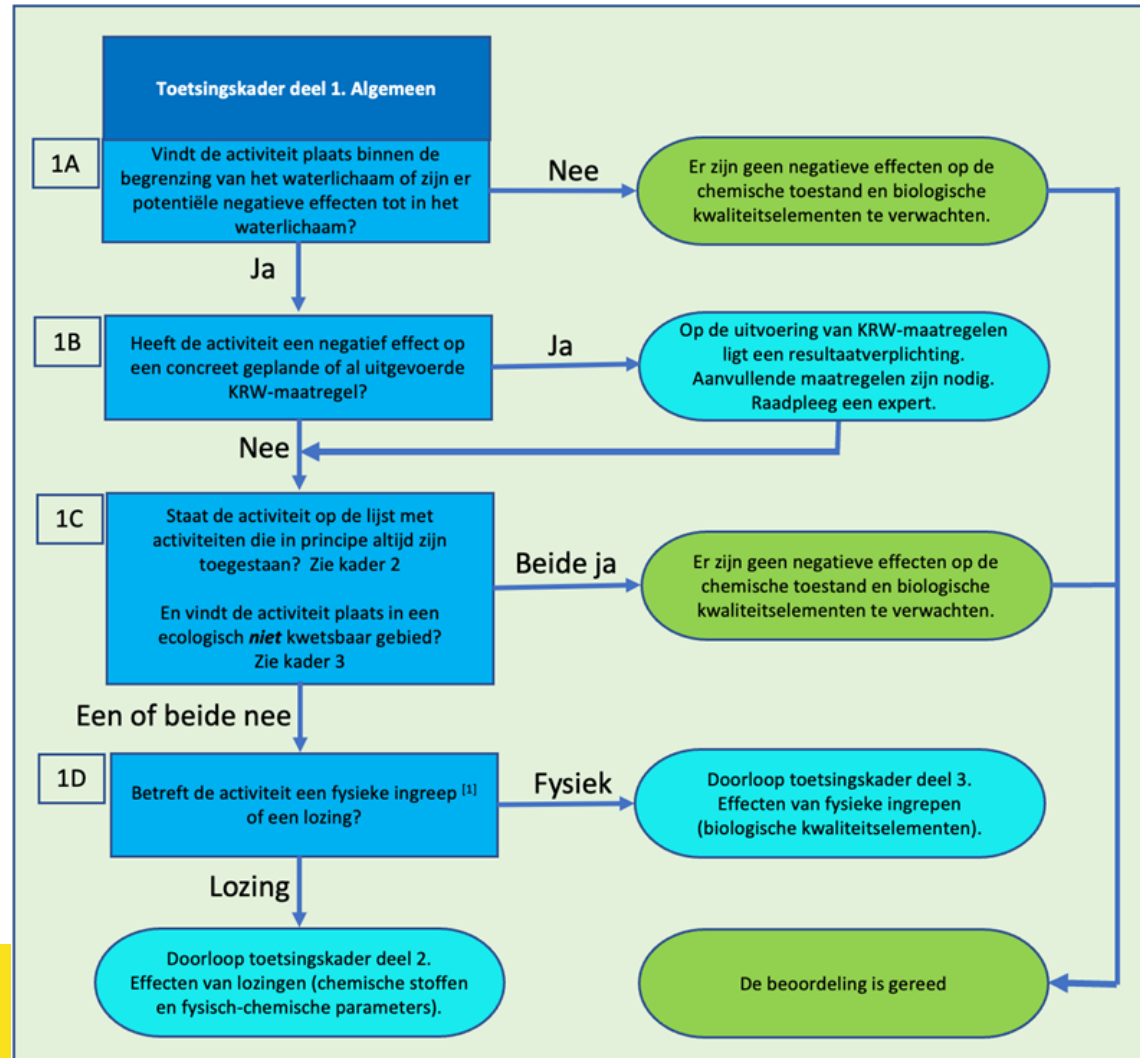
- Drie toetsingsschema's
 - Algemeen
 - Lozingen
 - Fysieke ingrepen

Stroomschema 1

Algemeen

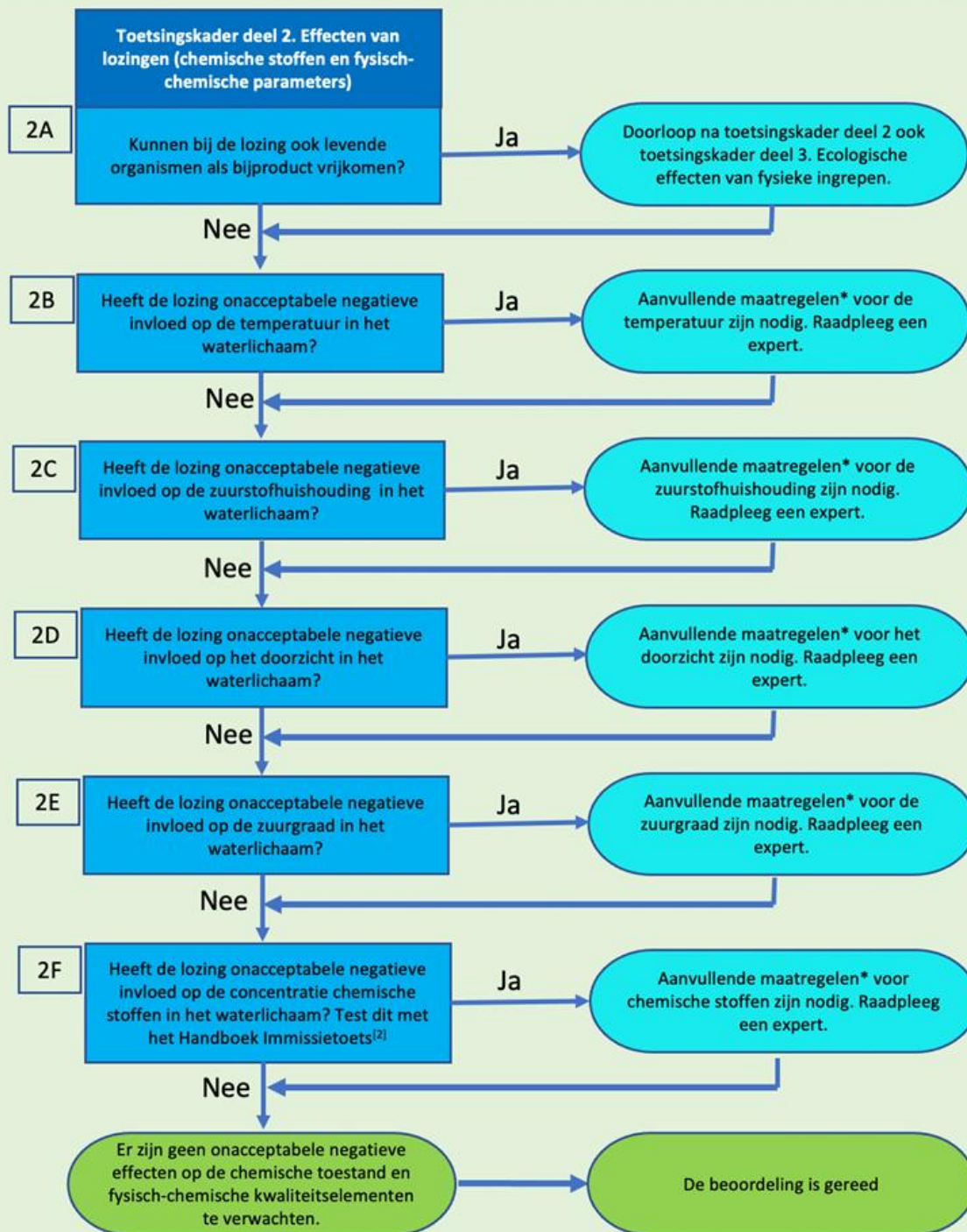
- Algemene vragen die voor alle activiteiten van belang zijn.
- Let op uitstralende effecten
- Uitleg kwetsbaar gebied komt later terug via vuistregels

Stroomschema 2

Effecten van lozingen

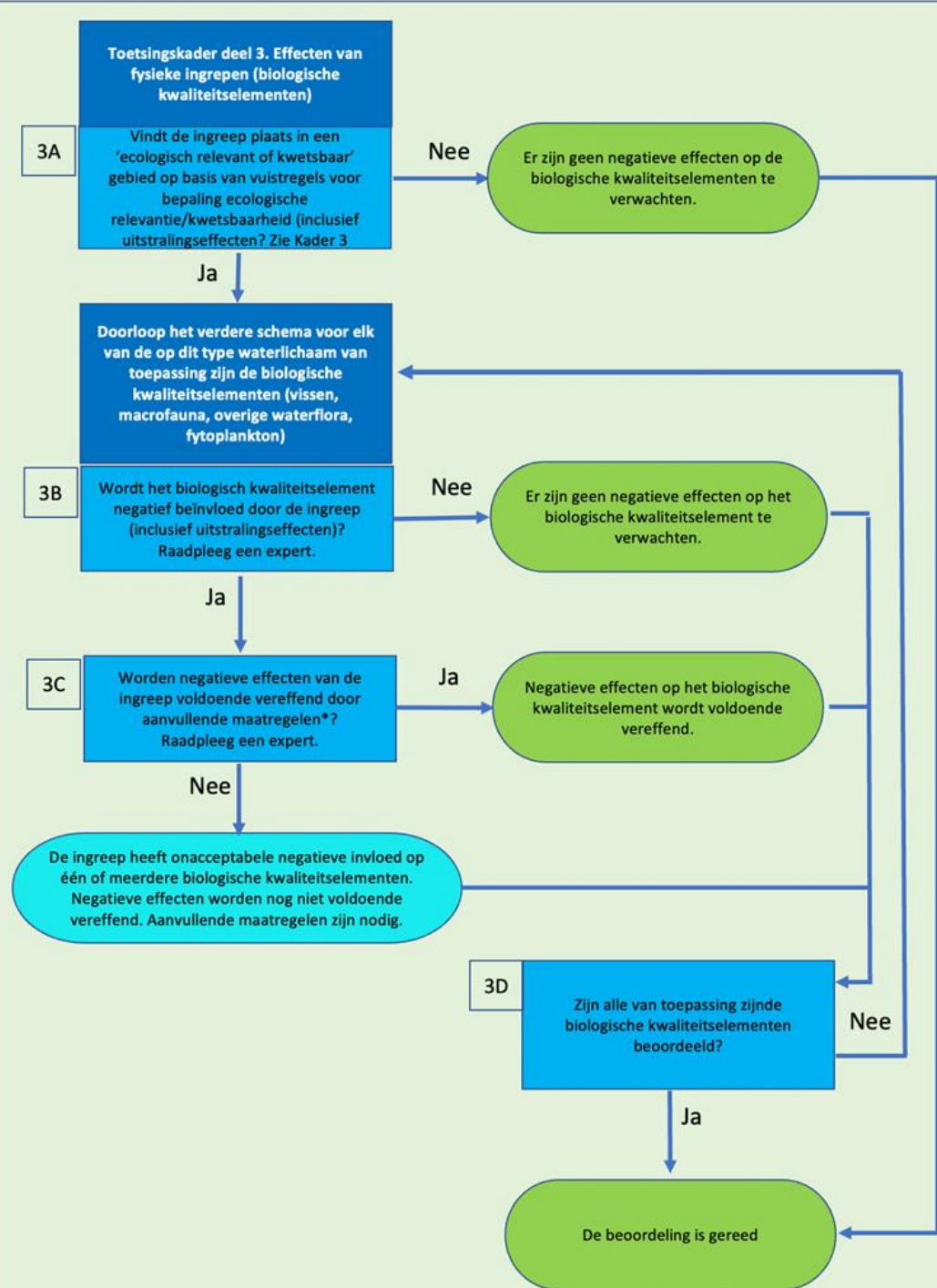
- Organisme
- Temperatuur
- Zuurstof
- Doorzicht
- Zuurgraad
- Concentratie chemische stoffen

Stroomschema 3

Effecten van fysieke ingrepen

- Controle effect fysieke ingrepen op de ecologische kwaliteit
- Doorlopen voor alle kwaliteitselementen
- Vereffenen

Vuistregels ecologisch kwetsbaar of relevant

- **Meren:** Wanneer de ingreep invloed heeft op het gebied van het waterlichaam liggend tussen **3.0 meter onder het zomerpeil en 0.5 meter boven het zomerpeil**. Dijken en andere onnatuurlijke typen van beschoeiing/infrastructuur zijn daarbij uitgezonderd voor verdere toetsing.
- **Rivieren:** Wanneer de ingreep invloed heeft in het **permanent of niet-permanente watervoerende gebied tussen de dijken, dat tenminste 50 dagen per jaar is geïnundeerd**, ongeacht of het in verbinding staat met het zomerbed van de rivier. Daarmee zijn bebouwing en infrastructuur in beginsel uitgezonderd van verdere toetsing. Voor de Maaswaterlichamen en getijdenrivieren vindt (mogelijk) nadere specificatie plaats.
- **Kust- en overgangswateren: Wanneer de ingreep invloed heeft op het gebied buiten de vaargeulen.** Uitgezonderd zijn nieuwe activiteiten in of op bestaande infrastructuurwerken, zoals dijken of dammen of wegen. Voor kunstmatige wateren die zijn getypeerd als overgangswater (met name enkele kanalen en/of havengebieden) prevaleert onderstaande vuistregel.
- **Kanalen en/of havengebieden:** Wanneer door een ingreep **een verandering optreedt van het type oever**, bijvoorbeeld wanneer een stortstenen oever wordt vervangen door een kade, of als de ingreep **invloed heeft op aangelegde krw maatregelen of ondiepe gebieden**. Nieuwe activiteiten met alleen effecten in diepe delen (>3m), zoals in vaargeulen en/of in of op kades zijn uitgezonderd van uitgebreide toetsing.

Resultaat doorlopen stroomschema's

- Direct goedkeuren
- Aanvullende maatregelen
- Kunnen de negatieve effecten middels aanvullende maatregelen niet voldoende worden vereffend in hetzelfde waterlichaam als de ingreep, dan kan de ingreep geen doorgang vinden.

Vereffenen

- Vereffenen alleen bij een verwacht negatief effect (stroomschema 3C)
- Als geen cumulatie systematiek is dan is elke ingreep vereffenen de enige mogelijkheid om KRW doelen veilig te stellen

Hoe te vereffenen?

- Bij voorkeur vooraf/tijdens, maar uiterlijk in dezelfde planperiode
- Uitgangspunt: binnen kwaliteitselement en waterlichaam
- Vereffenen in het waterlichaam:
 - Verbeteren algehele waterkwaliteit, systeemmaatregel
 - Verbeteren lokale leefgebieden van delen met huidig lagere kwaliteit
- Vereffenen buiten het waterlichaam:
 - Grens van het waterlichaam vergroten door aanleg nieuw leefgebied

Stel dat....

- Initiatief zo groot is dat (voldoende) vereffenen niet mogelijk is
- Dan mag/kan het bevoegd gezag kiezen om artikel 4.7 uit de KRW toe te passen.
 - Als aan de daarin gevraagde eisen wordt voldaan.
- Voorwaardelijk toegestaan om een minder streng doel na te streven

Rolverdeling bij (fysieke) ingreep bij RWS

Vergunningverlener

- Begeleiden van aanvrager
- Primair aanspreekpunt voor aanvrager
- Informeer aanvrager over toetsingskader
- Document Basisinformatie verstrekken aan initiatiefnemers
- Tijdig toetsing aankondigen bij ecooloog

Ecoloog

- Inhoudelijke adviezen en doorlopen toetsingskader bij Fysieke ingrepen

Tijdelijke achteruitgang

- Op 5 mei 2022 heeft het Europese Hof van Justitie bepaald dat bij de beoordeling van een project **tijdelijke effecten** (van korte duur en zonder langetermijneffecten) op de waterkwaliteit niet buiten beschouwing gelaten mogen worden.
- Achteruitgang = Achteruitgang in klasse
- Komend jaar extra stroomschema in toetsingskader

Vragen?

Biologische kwaliteitselementen per watertype

Tabel 2: Watertypen, clustering en relevante biologische kwaliteitselementen voor de Rijkswateren.

Cluster	Watertype	Fytoplankton	Overige waterflora		Macrofauna	Vissen
			Macrofyten	Fytobenthos		
Meren	M14	X	X		X	X
	M20	X	X		X	X
	M21	X	X		X	X
	M32	X	X		X	X
Rivieren	R7		X	X	X	X
	R8		X	X	X	X
	R16		X	X	X	X
Kustwateren	K1	X			X	
	K2	X	X		X	
	K3	X			X	
Overgangswateren	O2	X	X		X	X
Kanalen	M6b	X	X		X	X
	M7b	X	X		X	X
	M30	X	X		X	X

EKR: maatlat voor ecologische kwaliteit

